

**Kálag echě elónténé ébε echě
Paalε áténlé
Baá Kōrinto
Ndibned n kálag**

Enén kálag chó edé kálag echě elónténé ébε, echě Paalε áténlé bad bé dyad á Kōrinto áde ábédé á Masēdonia. Paalε antēl chó á pónde echě mam méekage'aá bōbε mwembé nime mbédé á Kōrinto. Bad behóg áfintē e nímē mwembé bēnhōb Paalε mekan mé mbéb á yāl, boŋ kénē Paalε anwōŋ nlém bwāmbwam aá bōsbōō bétim ásē. Ade bēntimmé-'ε ásē, Paalε anwóg menyinŋe bwāmbwam. A kálag-tē wén, Paalε ahóbé ngáne bōbε bad bé mwembé bé Kōrinto bém̄bēē. Awēd-te ahóbé nzōm echě ekáá boŋ átelé' enén kálag ne e'yale ábe é'wúú áte t̄ŋŋene nzyāŋ éche ákúdé ne atyéem̄en áde baahóg áfintē e mwembé bétyéémánnáá mó. Alúmté-'ε nímē menyinŋe ngáne nyaa echě átelé enén kálag, ébélé bad bétédte Abel dé mbéb boŋ bōsbōō bétim-me ásē. Acháa-'ε mwembé aá bésaa mōné ne nlém nhóg áwōŋŋen betóótōkē bé bad bé Krīsto ábe bēbédé á mbwóg e Judeya. A kálag-tē wē ámpē, Paalε ahóbe mekan álúmed aá móbēdē mbapεε a nlómag a mbále awē Yesu Krīstəə. Ambel nén áyāle nguse é bad ébédé á Kōrinto échě ênchəg yāl bán bem-bapεε bé nlómag bé mbále ábe Krīstəə, bán Paalε-'ε adé mbapεε a nlómag a metóm.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-11

Paale ne mwembé ní dyad á Kōrinto 1.12-7.16
 Asaṅned bad bé Krīsto á mbwóg e Judeya mōné
 8.1-9.15
 Paale mbapee a nlomag a mbále awě Krīstə
 10.1-13.10
 Melenten mé asóg 13.11-13

¹ Mε Paale, mbapee a nlomag awě Yesu Krīstə ngáne Dyöb átíídé, με-εé ntelé enén kálag. Mε ne awed mwānyan a Krīsto, Timotiε, sêlomme' nyé elad e bad bé Dyöb ábe bédé á dyad á Kōrinto ne bad bé Dyöb bésyāāl ábe bédé á mbwóg e Akaya, melenten.

² Nsimé ne nsan ní Dyöb Titée awêd ne Sángú Yesu Krīstə, níbê ne nyé.

Dyöb áwéde' moosyāāl nlém á abum

³ Syánē déken Dyöb, Sáá awě awed Sāṅgwée, Yesu Krīstə. Mó adé Titée awě awóge moosyāāl ngal, abé-'ε Dyöb áde áwéde' moosyāāl nlém á abum.

⁴ Awéde' syánē nlém á abum áyāle ndutul ésyāāl eche dékudéé, ábel bon syánē ámpē déhel bad nlém awéd á abum ábe bómpē békude nyaa e ndutul ké ehéé. Déwêd bó nlém á abum melemlem ngáne Dyöb áwédeé syánē nlém á abum.

⁵ Ngáne Krīstə ákúde'áá metake, née syánē ámpē dékudéé metake áyāl echê. Né-óó, abé áde dédíí ne Yesu Krīstə, Dyöb déwêd syánē ámpē nlém á abum bwâmbwam.

⁶ Nzé sêkude metake édíí áwéd nyé nlém á abum ne áwónḡen nyé ákud e'soóson. Nzé sêkudé e'wéd bé nlém á abum né nyémpē nyéékúd e'wéd bé

nlém á abum, nyékūd-te ngíne áwεsen melemlem mé metake ne e'kanj bé nlém ngáne sémpē séwéséné.

⁷ Sēsúmé nlém áwēn bwāmbwam. Sēbíi nén bán nzé nyékude' metake melemlem ngáne sémpē sékudεé, Dyöb déwēd nyé nlém á abum melemlem ngáne áwédé-'ε sé.

⁸ A-baányan, sēdāá bán nyésōηten nyaa e metake echē sékúdé á mbwóg e Asia. Metake ríme sēnkudté mēndenléd sé nyaa echē sēnwēmtēnnē bán séebáá á alonjé.

⁹ Sēnwémtén nén bán bébídté mbakú bán béwúu sé. Bonj sékudé'áá rímén metake ábel séésūmē' nlém áwεd yǎl, bonj pen sésum wεε Dyöb, mó awē apuudte bad.

¹⁰ Kénεε édíi bán sēmbé á nsəl rí kwééd, ansōη sé. Nzé sēdé á ndutul-tē, Dyöb débē áson sé. Sēsúmé-'ε nlém nén bán ábē áson sé pónidé tée eche sébēē á ndutul ámpē.

¹¹ Ason sé akānned áde nyékānnadté sé. Bad híin bēlad mekáá ákānned sé, Dyöb-pe dénáméd sé. Nén débēl bad híin bésāgnēn Dyöb asonj áde ásóó sé.

Paale ahúdé eke áse

¹² Dyam ádé áde ábélé sēdé kúmbe. Nlém ríkénlé sé á abum nén bán, abé áde séwóó á nkōηsε-te wén, tanje nyaa eche sédíi ne nyé, ne nlém ríme rísáá ne nlém nhóg, ádíi nyaa eche Dyöb ábélé áá ébē. Adén abé dénkēmbáá ne debyéé á moonyonj bonj débē ne nsimé rí Dyöb.

¹³ Chōm éche sétenléé nyé édíi éche nyéhēnlé alán, nyésōηtén-ne. Nsumé nlém mēé nyésōηtēn rímén mekan pónidé ésyāēl.

14 Ngáne nyémáá donje á mekan tângene sé asōητην, ndúbpé nén meé nyéēκoη sé asōητην bwâm. Nén débēl á pónde eche Sánjú Yesue ápeé, nyéēηel ahób bán nyédé kúmbe ne sé melemlem ngáne sémpē séhēnlé ahób bán sēdé kúmbe ne nyé.

15 Adúbe áde méndūbēē meé nén áde mbále mentii meé mésēbē ape áwēn ábel boη nyétombwēn ngen éche élónténé ébe.

16 Mentíi meé mēhyě áwēn nzé nkag á mbwóg e Masēdonia, mentíi-’ε ámpē meé á ehúu métyēēm áwēn ábel boη nyéwōηgen me áke á mbwóg e Judeya.

17 Ade mēmbenlé nímén ntii, énkēmbáá éche ríhēláá-se ríhēηlén nlém á abum. Meébēlēē nímēm ntii á nyaa e moonyoη. Meésáá née mod awē akwēntan aá, “Eε, mēbēl.” Boη ámbid e pónde átim ahób aá, “Aáy, méebenlé.”

18 A’sō é’ Dyōb áde ábele ngáne ahóbé aá mósōbēl, nzé sélángé nyé bán séēbēl dyam, sēbelé sébēl-le dó.

19 Nzom echē ekáá boη nén ábe edii áyāle nkalaní mī bwâm tângene Mwān a Dyōb, Yesu Krīstā, míme me, Sailase ne Timotiē sékánlé’áá nyé. Yesue eehóbéé aá mósōbēl dyam boη eétimē dó abel. Yesu Krīstā abele dyam áde ahóbé aá mósōbēl.

20 Chōm esyāēl éche Dyōb ahóbé aá mósōbēl, abelé mébenlad abel áde ábélé boη debé ne Krīstā. Nén dóo ákáá boη áyāle mekan míme Yesue ábeléé syánē déhābē bán, “Eē nē” ábel boη Dyōb ákud edúbé.

21 Dyōb dóo ábélé boη syánē debé dédūbpē Krīstā. Dyōb dēn dóo áwógté syánē ábé ne Krīstā.

22 Ahédé-’ε syánē ábē e’chem ábe é’lūmte bán syánē dedé ábē bad, ahé-’ε syánē éche Edāédāη

éche Esáá á nlém-tê álúmed nén bán deéküď bwēm é'syā̄l ábe ahóbé aá móbě syānē.

²³ Dyōb áde me mbōŋ nén aá chōm éche ríhóbéé édé mbále. Nzōm echě enkōŋ boŋ menkēntīm ámbīd á dyad á Kōrinto, edíi áyāle meéhede'aá mée níwóged nyé ndutul.

²⁴ Séēhēdēē bán ébē byánán sēnyágté nyé ádúbe kéchéé. Boŋ pen sēbele nsón ne nyé, ábel boŋ nyébē menyīŋge áyāle nyēsūmné á adúbe-tē.

2

¹ Né-ōó, memmād á nlém-tê nén mée méehyaá nyé anyín ámpē. Nzé mempě nwógté'aá nyé ndutul.

² Nzé nwógté nyé ndutul, mod éebáá awě áwōgēd me menyīŋge, áyāle nwógté bad ndutul ábe bémbē bēwógte' me menyīŋge.

³ Nén dōó dēnkōŋ boŋ rítēlé nyé enén ndín e kálag. Meéhede'aá mée nzé mpedé áwēn, nyé bad ábe nyēwógte' me menyīŋge, nyēwóged me ndutul. Ndúbpé nén mée nzé ndé menyīŋge, né nyé moosyā̄l nyéēbē menyīŋge.

⁴ Ntēnlé nyé enén kálag nyaa eche rítélé áyāle membé ndutul, metake mébé me á nlém-tē, rítélé-ε chō ne mēsōd. Menkēntelée nyé chō ábel boŋ nyēwōg ndutul, boŋ mentelé nyé chō ábel nyébīi ngáne rídōó nyé bwāmbwam.

*Paale aá bad bé Kōrinto
bélagsēn mod awě abélé mbéb*

⁵ Nzé mod abélé dyam áde áwógté bad ndutul, saké áwēm dēmpen dōó abélé dō, né abélé dō wēē nyé moosyā̄l ámpē. Boŋ ádén dyam ádíi dyam áde méēhōbēē bwāmbwam.

⁶ Nkógsen míme bad híin átíntê echên bébágé ene ndín e mod, níkwógnédé mó.

⁷ Bon nyétánghéné née nyélágséné mó nyêwéd-te mó nlém á abum, ábel ndutul eche ákúdé eetómtán mó adenled.

⁸ Né-óó, ncháa nyé mée nyélúmed mó bán nyêdii nyêdáo mó.

⁹ Nzom echê enkəñ bon rítelē nyé enén kálag edii ábii nzé nyéəbəl mam mésyāal míme níhóbé mée nyébel.

¹⁰ Kénzée awě nyélágséné, mémpē nlágséné mó. Dyam áde nílágséné, nzé édé bán nlágséné dó, né nlgasan dó áyāl echên. Krístəə abelé abíí-’ε áá nlágséné dó.

¹¹ Debele nê ábel bon Satanε eetómé’ syánē áte, éesaá bán syánē deebíí’é mwane míme Satanε.

Békale nkalan t̄n̄gene mel̄é mék̄āōlē

¹² Ade nípedé á dyad á Troas, ákal nkalan ní bwām míme Krístəə, Dyōb dēnnednéd me nzii ábel míme nsón.

¹³ Bon nlém ménkēmbáá me bwām á abum áyāle menkētánné Tituse, mwānned a Krístəə awě sūmō sēbele nsón. Né-óó, menlyágtén bó, níkág-ke me á mbwóg e Masedonia.

¹⁴ Nságnan Dyōb áyāle ayōgké abel syáā dehele’ míme nkalan akal. Abé áde dédíí ne Krístəə ábélé dedé n̄n̄gáne bad ábe Dyōb ákóbé bon ályāgté áke dé akal nkalan ní bwām mebwóg mésyāal. Dyōb ábélé bad bébyéé Yesu Krístəə áyāle níme nkalan míme syáā dékalé. Mmē nkalan níkág átíntê e bad ngáne elod é bwām.

¹⁵ Elod é bwām, elod é Krísto, chóa dédíí á’sō é’ Dyōb. Nzé dekale nkalan t̄n̄gene Krístəə,

bad bésyāāl ábe bédúbpé nímê nkalaŋ nímme dékálé, Dyöb ásoo' ádāb alongé. Boŋ bad bésyāāl ábe bédúbpé nímê nkalaŋ, Dyöb déesoo' é ádāb alongé.

¹⁶ Ne bad ábe bédé á nzii echě epágnédé Dyöb á yāl, nkalaŋ mí bwām nímme syāā dékanléé bó nídé áwāb nêŋgáne ebébtéd é elod éche éwúé' bó. Abíníí'-é ábe bédé á nzii ákε wέε Dyöb nkalaŋ mí bwām nímme syāā dékanléé bó, nídíi nêŋgáne elod é bwām áyāle syāā delāŋge bó bán bébē á alongé ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Nzé-óó adé awě ahελεε ábel enén nyaa e nsón?

¹⁷ Séēsaá ngáne bad ábíníí hiin ábe békale eyale é Dyöb ábel boŋ békud nsyáŋ. Ne sé séēbēlēē nê, áyāle Dyöb álómé sé ákal nkalaŋ mí bwām, nímê nkalaŋ sēkale' mó ne nlém nhóg abé áde sédíi mod nhóg ne Krīstā, debíí'-é nén bán Dyöb dōó álómé syánē ábel nímme nsón.

3

Bekal bé nkalaŋ mé melě mékōlē

¹ Nyêwémtné bán sēhóbe' mekan mé bwām tâŋgene éched yāl ámpē-yε? Nyêwémtné bán séēbe nyé kálag ké'ε séhēd kálag áwēn, álúmed nén bán sēkwognédé ábel nsón átínté echên, ngáne bad bémppēe bēbeléé-yε? Séebenlé nê.

² Nyédíi sé á nlém-tê nêŋgáne kálag echě bétélé boŋ bad bésyāāl bélāā ábíi chōm éche édé áwēd-te.

³ Nyélúmte' bán nyédíi kálag echě Krīstā átélé boŋ álómén sé. Enén kálag eésaá kálag echě béténlé ínke boŋ edíi echě Edāádəŋ é Dyöb áde ábage alongé étélé. Bénkēntenlé enén kálag á

meláa m̄n, n̄me métánl̄e, boŋ b̄ntel ch́o á nl̄em n̄ baányoŋ.

⁴ S̄éhóbe n̄én áyāle s̄esumé nl̄em ne Dyōb abé áde sédíi ne Kr̄ístā.

⁵ Sé b̄én séēhēl̄ēē-se s̄éhób bán s̄ēhele-se séb̄el n̄m̄én nsón. Sé b̄én séēhēl̄ēē-se séb̄el ḿo. Dyōb d́o ab̄élé boŋ séh̄el ḿo ab̄el.

⁶ Ab̄elé s̄ékwōgn̄dé ákal n̄m̄ē nkalaŋ mé mel̄ mékōl̄ē. Méesaá nkalaŋ áh̄id mb̄éndé é mel̄ mé nchun. Bad ábe b̄éh̄ide ene mb̄éndé b̄éwāg, b̄éēbāg-kaá ne Dyōb. Nkalaŋ áh̄id mel̄ mékōl̄ē n̄me séyāgteé, n̄dé n̄én bán Dyōb ábage bad Edāádəŋ éche Esáá, ébele-'e b̄ébē ne ḿo á nḡindé ne á nḡindé.

⁷ B̄oob-p̄oó, Mos̄e an'yāgéd bad áh̄id mb̄éndé é Dyōb é mel̄ mé nchun. Dyōb d̄ént̄el éch̄én mb̄éndé ám̄in e meláá n̄me métánl̄e boŋ ábe Mos̄e aá áyāgte bad. Ade Dyōb d̄ēmb̄éé Mos̄e éch̄ē mb̄éndé, amb̄el e'só é'p̄ené' Mos̄e féréd, álúmed bán éch̄ē mb̄éndé éd̄ii éch̄ē. E'só é'p̄ené'áá Mos̄e nyaa ech̄ē bad bé Israel b̄éeh̄ele'áá ḿo an̄on á'sō. Boŋ k̄énéé é'p̄ené'áá bwāmbwam, n̄m̄ē mwayé m̄ēmb̄oóted asud mwāmp̄in mp̄in. Bad ábe b̄énh̄id mel̄ mé nchun b̄énw̄ē, b̄enk̄emb̄áá-'áa ne Dyōb.

⁸ Né-ōó, nzé séyāgte bad nkalaŋ t̄əŋgene Edāádəŋ é Dyōb, Dyōb d̄élūm̄ēd bad n̄én aá n̄m̄ē nkalaŋ n̄tóm̄t̄éné etógn̄én abé á alongé á bad.

⁹ Dyōb d̄énlūm̄ēd aá m̄óde ngum áde ámb̄éé Mos̄e mb̄éndé. Ech̄ē mb̄éndé ēmb̄el bad b̄éb̄íi bán ák̄ōgs̄ēn b́o áyāle mb̄éb n̄me b̄éb̄élé. Boŋ anabp̄é ech̄ē ngum álúmed ab̄el áde ab̄élé boŋ sékalé' n̄m̄ē nkalaŋ n̄me n̄lūm̄te ngáne bad b̄ékobn̄ad̄té

áwe e'só.

¹⁰ Mbéndé éche Mosεε áyágté'áá bad bɔɔd áhíd mbéndé é Dyɔb émbē etógnén. Ayáged áde séyágtéé bad bɔɔb bán Dyɔb délagsén bó mbéb, bébelé-'ε ngáne áhedεé, dɔɔ átómténé etógnén abé.

¹¹ Kénεε édíí bán Dyɔb dénlūmēd ngáne adíí etógnén áde ábélé melě mé nchun, melě míme mémbe á esɔŋ é pón dé, alúmté áá mótómtēnē etógnén abé abel áde ábélé melě méēkɔ̄lē. Mmén melě méēkɔ̄lē móo méhəŋléné alongé á bad, mébē-'ε abé ne abé.

¹² Né-ɔɔ ngáne sésúme nlém bán nkalan míme sékaleé rídé etógnén bwāmbwam, sékale mó ésebán sēbáa'.

¹³ Séesaá nēngáne Mosεε. Mosεε ankúdtén e'só ábel boŋ bad bé Israel béenyíné ngáne e'só ábe é'péné'áá mó é'díméé.

¹⁴ Boŋ bēnkēnsóŋténné. A mbále, bootyaa ene pón dé ápe chii, béeheléé asóŋtén nén bán apen áde e'só é'péné'áá Mosεε, míme mpentéd rísúdé. Pón dé ké ehéé nzé bad béwógé mod aláá kálag e melě mé nchun, béēsóŋtānnē chōm éche béwógé. Edé nēngáne abad ákúténé bó mewēmten. Nzé mod adé ne Krīstəə dēmpen dɔɔ ásóŋtanné.

¹⁵ A mbále, bootya ene pón dé ápe chii, pón dé ké ehéé echē béláá mbéndé é Mosεε, ébelé ébé byánán abad ákúténé bó nsóŋten nyaa eche béeheléé chōm éche béláa'é abii.

¹⁶ Boŋ nzé bó ké ahéé adúbpé Səŋgú Yesuε, chōm éche ébág nēngáne abad éche ékutan bó nsóŋten ébelé éhide.

¹⁷ Bɔɔb-pɔɔ, Səŋgwéé adíí Edəádəŋ. Kéhéé áde Edəádəŋ éche Səŋgwéé édíí, bad béēbāgkē á mehaŋ-tē.

18 Syánē ábe Dyõb áhúdé abad áde dénkūtēn syánē e'só, abé ádēd ábele' bad bébíí ngáne ehúmé éche Sánḡwéé épédé abé. Bényíne' bán abelé syánē ngáne bad ábe bébele ngáne Dyõb áhēdēé. Edáádəŋ éche Esáá éhəŋlan syánē ahəŋlen ne ahəŋlen ábē ngáne Yesue ábel bad bényín ngáne ápédé ngíne abé. Sánḡwéé, mó awě adé Edáádəŋ, mó abele nímén mekan.

4

Yesue alúmté syánē ngáne Dyõb ápédé abé

1 Ngəl echē Dyõb adíí chό ekáá bon sékalé' nímén nkalan. Né-óó, séedonlé mekuu ámbíd ákal mó.

2 Séebēnlé mekan mé e'són míme bad bébeléé á mesəəm-tē. Séédōgnēē nyé ehób é nsəl, séēhəŋlān-naá eyale é Dyõb ádog nyé. Bon pən, sēyágte' bad eyale é Dyõb nyaa echē bad bésōŋtēnnē chό. Ngáne séyágteé eyale é Dyõb ne nlém nhóg, mod-mod eéhēlē-sē ahób á nlém-tē aá sēdoge mó. Sēbíí bán Dyõb ábíí kéchéé éche sébeléé.

3 Nzé donḡe á bad béehēle nkalan ní bwám míme séyágteé asōŋten, né édíí wéé ábē bad béedúbpeé mó. Ngáne béedúbpeē Dyõb béebáá ne mó.

4 Satanē, nkamlēne a nkōŋsé, akamlan mewēmtēn míme bad ábe béedúbpe Křistə. Béehéléé-sē bésōŋtén bán nkalan ní bwám rílúmtē ngáne Křistə ápédé etógnén abé. Křistə adíí néē Dyõb dēn.

5 Né dóó ákáá bon séēkalē tənḡene éched yál. Bon sēkanle nyé bán Yesue mó adé Sánḡwéé. Sédíí bembəledē ábēn áyāl e Yesue.

6 Dyõb áde dénhōb aá, “E'nyínen bé ekíde é'bē wéé ehíntén énsēbēē abé,” mó abelé nímē nkalan

t̄ngene Yesue ábē n̄ngáne e'nyínen bé ekíde ábe é'pene' syánē á nlém-tē. Syánē baásyāēl ábe dedúbpé Yesue b̄ōō Dyōb ábénlé nē. Dyōb ábélé nē ábēl boŋ bad bēbíi n̄n bán módé etógnén abíi áde bad bēbíi' é bán Yesu Kr̄st̄ə adíi n̄e m̄ó.

⁷ Boŋ nkalan̄ míme Dyōb ábágé sé ákal, nídi ch̄m éche étómténé etógnén abé. Sēdii n̄ngáne mbeé e m̄og echē ch̄m édíi áte. N̄n ábénlédé ábēl boŋ bad bēbíi n̄n bán ngíne echē echabé ámín ehúú ne Dyōb saké ne sé.

⁸ Sēkude nyaa é ndutul híin boŋ séēlyāgēē áwēd-te. Doŋge á p̄ondé séebyé' é dyam áde sébēlé, boŋ séeh̄bēé n̄n bán Dyōb déelúmédté se ch̄m éche sét̄ngéné abēl.

⁹ Bad bētagte se p̄ondé té boŋ Dyōb déet̄dté sé. Bélógne sé, boŋ Dyōb déekw̄entánne aá bēwúu sé.

¹⁰ Kéhéé áde sékagké ákal nkalan̄ mí bwám sēhédé á nlém-tē n̄n bán bad bēh̄de' sé awúu ngáne bēnwū-é Yesue, boŋ bad bēbíi bán Yesue adé á alongé, m̄ó-'aá ah̄g sé ngíne áte abé áde sédíi á alongé.

¹¹ Sēbíi n̄n bán kénéé sédíi á alongé b̄ōōb, sēdé b̄enben ne kwééd p̄ondé té áyāle sēbenle Yesue. N̄n adé ábēl boŋ bēbíi bán Yesue adé á alongé, m̄ó-'aá ah̄g sé ngíne áte abé áde sédíi á alongé.

¹² Né-ōó, sēkw̄enténé kwééd ábēl boŋ nyékud alongé áde déemaá'.

¹³ Sēdíi melemlen ngáne mod awē ah̄bé ngáne éténlédé á kálag e Dyōb n̄n bán “Ndúbpé w̄e, né-ōó, nkale' t̄ngene w̄e.” Melemlen ngáne ane mod ándūbēē Dyōb, sémpē sēdúbpé Dyōb, sémpē sēdii sēkale-'e t̄ngene m̄ó.

14 Sēbīí bán Dyōb áde ápuúdté Sāngú Yesue dēpuúd-te sémpē ábē á alongé ámpē ne Yesue. Dyōb dēpēén-ne sé ne nyé wéé ádíí.

15 Metake mésyāāl níme sékudεé médíí áwóngen nyé, ábel bon nzé bad híin bēwógé eyale é Dyōb, nsimé ní Dyōb mébēl békūd alagsen dé mbéb, bēbūd-te mó aságnén. Nén débēl bad híin bēkené' Dyōb.

16 Né-ᵛó, séedonlé mekuu ámbid ákal nkalan ní bwām, kénéε édíí bán ngíne esude' sé á yāl, kénéê Dyōb áwede' sé nlém á abum, áhāg-ke sé ngíne áte mbwε té.

17 Baá metake ábe sékudεé bᵛᵛb béesaá ábe sétagtεé nlém á abum. Sēkude metake bᵛᵛb bon ehúmé éche ébē ne sé échāb ámīn nyaa echē séekamténné metake níme sékúdé á nkōjsé wén, ébē-'ε ne sé á ngíndé ne á ngíndé.

18 Nê dᵛᵛ ákásá bon séenyíné' metake níme sékudεé bᵛᵛb néε dyam. Bon sēbānné nlém áyāl e bwēm ábe Dyōb ákōjnédé sé, kénéε édíí bán séenyínéé bᵛ. Bwēm ábe sényínεé bᵛᵛb é'dé dásᵛ áyāl e esóη é pōndé, bon bwēm ábe séehelée-se sēnnyín bᵛᵛb, bēbē á ngíndé ne á ngíndé.

5

Déékūd yāl ékᵛᵛlē ádyōb

1 Sēbīí nén bán échēd yāl éche sébéénné á nkōjsé edíí néε e'bem ábe sédyεε'é áte. Nzé bépáá ábē e'bem, sēbīí nén bán sēwóó ndáb ádyōb echē moonyonj éelóó'é. Dyōb dᵛᵛ álóó' chᵛ, ébē-'ε á ngíndé ne á ngíndé.

² Sêkɔɔmad áte bɔɔb á ebem-tê wén, sêwane áte bán ene ndáb echê ebíde' ádyōb ékútēn sé ngáne mbóté ékútanné mod.

³ Nzé sêdé ene ndáb áte, séebáá nêngáne mod awě adé nsôb.

⁴ Abéēn áde sébééné enén yāl á nkōjsé te wén, sêkɔɔmad áte adenled áde nén adénlédé sé. Eesaá nén bán sêhede enén yāl e nkōjsé ahúd, boŋ sêhede yāl ékɔ̄lē eche edé ádyōb, ábel enén yāl e nkōjsé echê ewág émaa, étim yāl echê ěbē á alongé.

⁵ Dyōb dɔɔ ábōjséné syánē ákud nímén nhəŋlén alómmé-'ε syánē échē Edəádəŋ eche Esáá álúmed nén aá adén akan débēnléd.

⁶ Né-ɔɔ, pónde téé desume' nlém nén bán abé áde dedíí ne échén yāl á nkōjsé, deesaá hōm ahóg ne Səŋgwéé.

⁷ Sêdé á alongé á nkōjsé ne échén yāl, áyāle sêdúbpé mɔ saké ngáne sényíneé mɔ.

⁸ Sêsumé nlém nén bán ábe syánē yāl ékɔ̄lē, sêhede-'ε échēd yāl é nkōjsé atēde áke débé ne Səŋgú Yesue.

⁹ Né-ɔɔ, níméd nlém nisyā̄l nítəŋgéné abé áwóged Yesue menyinŋe áyāl e kéchéé eche débēléé, ké ébé bán sêdé ne échēd yāl á nkōjsé, ké'ε séesaá ne chó.

¹⁰ Syánē mod téé átyēēm á nkáásé á'sō ábe Yesu Krístəə epun eche ákāadtē moosyā̄l, təŋgene mekan níme ábélé á pónde echê ábédé á nkōjsé. Mod té ákūd nsábe təŋgene mekan mé bwám ké'ε mé mbéb níme ábélé.

Abé á nchemtēn ne Dyōb

¹¹ Ngáne sébíí bán Səŋgwéé ákāād bad, sébagé-'ε mɔ edúbé, sêwane' áte nén bán bad bésōŋtēn nén bán nkalan níme sékaléé ndé mbále. Dyōb ábíí

nyaa é bad éche sédíí, mbíí-'ε μεέ nyémpē nyèbíí nyaa é bad éche sédíí, ndúbpé-'ε μεέ nyèbíí-'ε bán sèkale mbále.

¹² Séehóbéé mekan mé bwâm tângene éched yǎl ámpē. Boη pen sêhede bán nyéwōη nζom âbéen sé kúmbe, âbel boη nyéwōη dyam âláa bad ábe bédé kúmbe áyāl e mekan míme bébeléé míme bad bénýínéé, saké áyāl e mekan míme médé bó á nlém-tê.

¹³ Doηge á bad béhóbe bán sêhóbe mekan née bad ábe nló méésáa'έ áte. Nzé nê ádé mbále, né Dyōb dōo sébageé edúbé. Nzé sêhóbe mekan née bad ábe nló rísáá áte, né âwōηgen nyé dōo séhóbéé.

¹⁴ Edaηge éche Krīstaa chōo étédé sé nlém á abum âbel mekan míme sébeléé, áyāle sêmadé á nlém-tê nén bán Krīstaa awédé á nló mí moosyāál. Né-ζó, édé nêηgáne moosyāál áwédé.

¹⁵ Anwé á nló mí moosyāál âbel boη bad ábe bédé á alongé, alongé ádāb déelūmtē bán bédé á alongé áyāl echāb dēmpen. Boη pen bédé á alongé áyāl e Krīstaa, mó awě anwé, boη Dyōb ápūūd-te mó á nló mímāb.

¹⁶ Né-ζó, bootya bōob, déēnōnē mod nyaa eche moonyoη ánōnéé. Kénéε édíí bán sēnōné'áá Krīstaa á nyaa e moonyoη, séēnōnēē mó nê ámpē.

¹⁷ Né-ζó, kénzée awě adé mod nhóg ne Krīstaa, adíi nhəgtéd mékōālē. Mmē mbeltéd mé nchun rísyāál mímáá atóm awóó-'ε mbeltéd mékōālē rísyāál bōob.

¹⁸ Mmén mbeltéd mékōālē ríhúú ne Dyōb. Abelé syánē detimé ásē ne Krīstaa, abagé-'ε syánē nsón ákale bad nén bán béhele bébê nsan ne Dyōb.

¹⁹ Chōm éche ríhóbéé édíi áyāl e kwééd eché

Krīstəə áwédé á awɔg. Dyøb ábélé bad bépédé á nchemtɛn ne mó. Dyøb déētóó'áa mbéb míme bad bébélé, abagé-'ε syánē nsón ákale bad nén bán béhele bébê nsaŋ ne Dyøb.

²⁰ Aláa áde Dyøb álângeé sé mekan áláa bad sêdfi bad ábe béhóbpe Krīstəə. Sêsíme nyé etúu áte á dīn á Krīstəə nén nyépe á nchemtɛn ne Dyøb.

²¹ Dyøb dêmpwěd Yesuε átag áyāl e mbéb rísyāāl míme syánē débélé. Yesuε enkēmbɛnlé mbéb ké nhóg, boŋ kénê ankwɛntén atag áwɛd nló. Dyøb álágséné syánē mbéb ahóbe-'ε aá déēbēlēē mbéb ámpē melemlem ngáne mómpē éebeléé mbéb.

6

¹ Né-ɔó, sé ábe sēbele' nsón ní Dyøb ne Dyøb, sēcháa nyé nén bán nsimé ní Dyøb míme nyékudéé méēbāg ngēn.

² Dyøb áhóbé ngáne éténlédé nén aá,
 “Ade póndé épédé echě etáŋgéné, menwóg chōm éche nyéhóbé.

Ade epun é e'soósoŋ-'ε épédé, menwóngén nyé.”
 Nyénəne' póndé nén bɔɔb echě etáŋgéné, eche nyétáŋgéné nsimé ní Dyøb akud. Nyénəne', epun épédé éche nyéhele nyékud e'soósoŋ.

³ Séekáá'ε modmod nzii, ábel boŋ awusé déēnyīnnād áyāl e nsón míme sēbeléé.

⁴ Boŋ pɛn, nēŋgáne bembəledε bé Dyøb, sēlúmtɛ' yāl nyaa ésyāāl ábé bad ábe bébele' mekan míme métáŋgéné. Sēwánlé e'kaŋ bé nlém é' ngíne t̄ŋgene metake míme sékudéé, t̄ŋgene alonǵé áde álenlad sé áte, ne ndutul éche étáne sé.

⁵ Sêkude mbéte, béhâg sé á mbwɔg, ndun e mod empeén epuutéð béchodé sé yǎl áte, sêbele ntũ ní ngíne, sénanǵé' e'pin, sédyéé-'ε nzaa.

⁶ Sêlũmte' ámpē bán sêdíi bembaledε bé Dyõb abel áde sêbeléé mekan mé bwâm ne e'sánj bé nlém, abε áde Dyõb ábágé sé nsõhten ábíi alongé áde sétánǵéné awónj, awesen áde séwesanné, ne awóon áde séwónné bad bémpēe nlém ní bwâm. Edáádaj éche Esáá chɔɔ élyágte sé, sêdǎá-'ε moosyǎl ne nlém nhóg.

⁷ Nkalanj níme sékaléé nídíi nkalanj ní mbále, ngíne e Dyõb chɔ-'aá sêbenladté ákal mó. Abel áde sêbeléé mekan níme métánǵéné ábélé bad béewóó'ε dyam dé mbéb ké ahóg ábán sé á yǎl.

⁸ Sêébbē sêbenlé Dyõb ké békεn sé, ké'ε béekεne' sé. Ké bad béhõbē sé mekan mé mbéb áyǎl ké'ε mekan mé bwâm. Bad béhõbe bán sêlũmté bán sêdé ndín é bad éche séesaá, boj sêdíi bad ábe sêhõbé bán sêdé.

⁹ Bad bébíi sé bwâm boj bémpēe bényíne' sé bán sêdíi bad ábe béesě dyam dé abelεn. Bad béwẽmtan bán sêebáá á alongé boj kénê sêdíi sêdé á alongé. Sêkude metake á mekáá mé bad boj kénê, béewúú'ε sé.

¹⁰ Sêdé á ndutul tē, boj kénê, sêwóge menyĩnge pónðé ésyǎl. Kénéε édíi bán sêebudéé chõm awónj, boj kénê nsón níme sêbeléé níbélé bad híin bédúbpé Dyõb. Né-ɔɔ nê ábélé bébúdé bwẽm awónj bɔɔb. Kénéε séewóó'ε chõmchõm, nhɔn ní Dyõb nídíi nímmēd.

¹¹ A-bad bé dyad á Kōrinto, sêtēnlé nyé chõm ésyǎl ésebán sêkojnad nyé dyamdiam. Sêlũmte-'ε ngáne nlém nídíi sé áte áyǎl echên.

12 Sêdāá nyé, séebáá-'áá alúmed bán sêdāá nyé. Nyé pen nyélúmte sé nén nyéēdāá' é sé.

13 Nhóbe áwēn bōōb née ábēm bán. Nyémpē nyédəŋ sé ngáne sémpē sédāá nyé.

*Nyéēbēlē' mekan míme bad
ábe béedúbpe Krístəə bébeléé*

14 Nyéebág nlatén ne bad ábe béedúbpe Krístəə. Nhóbe nén áyāle bad ábe bétəŋgéné á'sō é' Dyōb, béewóó' é dyam abelen mekan míme e'bébtéd é' bad bébeléé. E'nyínen bé e'kíde béewóó' é dyam abelen ehintén.

15 Krístəə eewóó' é dyam abel ne Satanε. Mod awě adúbpe Krístəə eewóó' é dyam dé abelen mod awě eedúbpe.

16 Ndáb-e-Dyōb eewóó' é dyam dé abelen ndáb echě bad bébenléé myōb mémpe. Nhóbe nén áyāle dedii ndáb e Dyōb, Dyōb áde ádé á alongé. Edé nén ngáne éténlédé bán Dyōb áhóbé áá,

“Mébē ne ábēm bad, ndyēē-'ε áwāb.

Bébelé με nēŋgáne ádab Dyōb, με-'ε métēd bó nēŋgáne ábēm bad.”

17 Səŋgwéé aláŋge ábē bad áá,

“Né-ōó, nyéte, nyéebág-ke ne bad ábe béedúbpe με.

Nyéewóó' dyam abel ne e'bébtéd é mekan míme bébeléé.

Měkōb-πε nyé née ábēm bán.

18 Mébē nyé sáá,

nyé-'ε nyéēbē ábēm bán.

Με Dyōb á Ngum με-εé nhóbe'.”

7

1 A-baányan bé edəŋge, ngáne Dyöb áhóbé aá módii awesyánē Sáá, syánē-’ε debé ábe bǎn, déte de mekan níme méwógte syánē mbinde á ekob é yǎl ne á edəádəŋ. Syánē débε Dyöb edúbé, déwón-’ε alongé áde ásáá, nê débǎl débage Dyöb edúbé ngáne éhednadté.

Paale adé menyiŋge

2 Nhe de meé nyédəŋ sé ne nlém nísyāāl. Séēpānnēē modmod, séēbēltēē modmod mbéb, séēdōgēē-’ε modmod.

3 Meehóbéé nén áhób nyé. Mensébé nyé atele nén meé, sédəá nyé bwāmbwam, ké á kwééd ké’ε á alongé, dǎbē debé mod nhóg.

4 Nkumne nyé ekáá á tâl. Mbééné nyé kúmbe. Nyéwédé me nlém á abum bwāmbwam nyaa eché rítómténé menyiŋge abé kénéε sékudéé metake bwāmbwam.

5 Ade sépédé á mbwóg e Masedonia, sēnkēnkóméé áte. Sékudé’áá metake nyaa ne nyaa. Bad bēpentánnáá ne sé mbwóg-ke níbé sé áte áyāle sékǎmtánnáá nyé.

6 Boŋ Dyöb áde áwéde bad ábe béēwóo e’lyóg bé nlém, nlém á abum, dénwēd syánē nlém á abum alóm áde ánlōmmē Tituse áwesyanē.

7 Saá-kaá échē epe chēmpen êmbel sēwóg menyiŋge, boŋ awéd áde nyénwēdtē mó nlém á abum dénwōgēd sé menyiŋge. Anláá sé ngáne nyédáá me anyín bwāmbwam, aláá-’ε sé ngáne nyénwōgkē pél áyāle ndutul eche ebédé nyé á nlém-tê ngáne nyénkēnwógédté me menyiŋge. Anláá-’ε me ngáne nyéwóo nlém áte ábé me

ámǐd. Ade Tituse álanǵé sé nímén mekan, membé menyiᅅge bwâmbwam.

⁸ Kénéé édíi bán ene kálag echě mēntelée nyé enwógéd nyé ndutul, meésaá ngol nén me nténlé nyé chó. Kénéé édíi nén bán membé ngol atel áde mēntenlé chó, nnyíné nén meé echem kálag echě ríténlé nyé ewiidé nyé nê á esónǵ é pónǵé.

⁹ Boᅅ bɔɔb ndé menyiᅅge, saké áyāle ménwógēdtē nyé ndutul, boᅅ áyāle ndutul eche nyénwógkē ebélé nyéhǎᅅléné áden abé dé mbéb nyēbele' ngáne Dyöb áhedeé. Nyénwóg ndutul ngáne Dyöb áhédé'áá aá nyéwóg. Né-ɔó, ndutul ké ehéé echě sēmbenlé boᅅ nyéwóg, enkēmbébénne nyé.

¹⁰ Nzé ndutul edé mod á nlém-tê ngáne Dyöb áhedeé, ane mod abelé ahǎᅅlén áde abé dé mbéb ábelé' ngáne Dyöb áhedeé. Nén ábele' ane mod ákūd e'soóson, nê déewiidéé modmod ámpē. Boᅅ bad ábe bédúbpé Dyöb, ndutul echě edé bó á nlém-tê áyāle bédíi baányoᅅ ebélé' béwág á edáádəᅅ.

¹¹ Boᅅ ndutul embé nyé á nlém-tê ngáne Dyöb áhedeé aá ébê. Né-ɔó, nyénɔne' chōm éche nê ápíínédé nyé. Nyéhedeé'áá bán mbíi nén meé nyéwane áte álúmed bad nén bán nyéēbēlēē awusé ké ahóg bɔɔb. Meliᅅgá mémbe nyé áte nén bán ábē bad bēbélé awusé á etūn é pónǵé nyédé ahób bán nyélǎᅅge bó bán bésóg mbéb abel. Nyénwóg mbwóg nén bán Dyöb dékǎgsēn nyé nzé nyédé nyēbele échén ndín é mekan. Nyéndəᅅ me anyín bwâmbwam, nyénwónǵ nlém ábē me ámbid, nyékǎgsān-ne bad ábe bēbele mbéb. Abel áde nyébélé nímén mésyāā, álúmté sé nén bán nyéēbēlēē mekan mé mbéb.

¹² Né-ṣó, kénéε rítélé ene kálag, menkêntenlé ch́ó áyāle mod awě abelé epanđé ké'ε mod awě bépánné boṅ ntelé ch́ó ábel boṅ nyébii á'sō é' Dyōb nén bán nyékoó sé adəṅ.

¹³ Nê d́óó ákáá boṅ nyéwēdē sé nlém á abum.

Saá-kaá e'wéd bé nlém á abum bēnpēn, boṅ sēmbé menyiṅge bwāmbwam anyín áde sennyinnē Tituse adé menyiṅge áde ápédé. Anláá sé ngáne nyébéle boṅ asóg atag áte.

¹⁴ Membé kúmbe áláá Tituse ngáne nyédíí bad bé bwām, nyênkênwógéd-taá me e'sôn áyāle nyênlúméd nén bán mekan míme ménlāā'é mó médé mbále, ngáne mekan mésyāāl míme sénlāā'é nyé médíí mbále.

¹⁵ Nê abélé míme nlém rítimé' áwēn tómaa ké ngen e'só, akamtēn áde ákamtanné ngáne nyé moosyāal nyênwōṅgē nlém ábel mekan míme ánlāā'é nyé aá nyébel. Nlém rítimé mó áwēn ámpē nzé akāmténé ngáne nyênkobpé mó ne edúbé, nyéwōṅgēn-ne mó ne nlém nhóg.

¹⁶ Ndé menyiṅge áyāle nsumé nlém ńsyāāl áwēn.

8

Bad bé Krísto bétāngéné bad ábe bétógnéné awōṅgen

¹ Bṣṣb-pṣṣ a-baányan, sēhede bán nyébii nén bán Dyōb ábágé míme nsimé wéε bad bé Dyōb ábe bédé á mwembé míme rídé á mbwóg e Masedonia ábel boṅ bésále ekáá áte.

² Békúdé metake mé ngíne míme mékəge bó áte bwāmbwam. Kénéε édíí bán bédé atóg bwāmbwam, bésánlé ekáá áte bwāmbwam, bédé-ε menyiṅge.

3 Ndé mbónj nén mēé, bēmbě chōm éche bēnwōngē, bēntōmtēn-ne abe tómaa chōm éche bēmbēē bēbage'. Bēbágé'áá-'ε ngáne nlém nímāb ménlāā'é bó.

4 Bēnchānj syánē bwāmbwam ábē menyīnge áwōngēn bad bé Dyōb bé Jerusalem ngáne bómpē bēbeléé.

5 Bēmběl tómaa ngáne sēnwēmtēnnē. Bēnsēbē ádāb alongé abe á mekáá míme Sāngwéé. Ámbīd enē bēmbě ádāb alongé áwēd mekáá ngáne Dyōb áhēdēé aá bēbel.

6 Né-ǎǎ, sēcháa' Tituse awē ambootéd nímén nsón ne nyé nén bán ádíi áwōngan nyé, nímén nsón míme nyésánlé ekáá áte, nyébāgē-'ε bad kéchéé éche bétógnéné ne nlém nhóg, nyépid mó á asóg.

7 Bǎǎb-pǎǎ, nyēbele bwām á menzii mésyāāl. Adúbe áwúú nyé áte. Nyékale' nkalanj ní bwām, nyébíi mekan mé Dyōb, nyēwóó nlém áwōngēn bad nyédǎǎ-'ε sé bwāmbwam. Né-ǎǎ, sēhede bán nyēbele bwām, kǎǎne ásale ekáá áte, nyébage-'ε bad kéchéé éche bétógnéné.

8 Meékamlánné nyé ábel nén. Bōnj ngáne rínyíné bad ábe bédúbpé bēwōngan bad bēmpēe, nhede mēé nyémpē nyélúmed ngáne nyédǎǎ bad bēmpēe.

9 Nyébíi ngáne echēd Sānj, Yesu Krīstǎw áwōnganné nyé ásale ekáá áte. Kéchéé éche Dyōb áwóó mó awóó. Bōnj kénē á etútú échēn antēdé míme nhōn rīsyāāl ádyōb ápē á nkōhsé abé nēe ntógétōke ní mod. Ámběl nē ábel bōnj nyékud nnam míme Dyōb ábageé bad.

10 Mbage nyé elébé nén mēé, mwě míme rítómé nyēmbé bad bé e'só áwōnj nlém áwōngēn bad,

nyêmbé-'ε bad bé e'só âbooted bad awôηgen.

¹¹ Βααb-παό, nyêtânġéné nsón míme nyébóótédé amad. Nê débĕl bad bébĭí nén bán nyêdé mboηsén âβε ngáne nyéwóó âpid-τε nê á asóg melemlem ngáne nyêmbοηsénne âbooted nê.

¹² Nzé ewóó nímê nlém âβε mod chōm ngáne éwóó chó, ébelé ékobnéd ne Dyōb. Dyōb déehedéé aá mod áβε τόmaa chōm éche áwóó.

¹³ Meehóbéé μεέ nwōηgen míme nyébagεé bad n̄wōηgen bó boη nyé bĕn nyébê á metake-tê, boη nhede μεέ nyé moosyáal melemlem, nyéwōη chōm éche ékwógnédé nyé mod-téé.

¹⁴ Βααb-παό abud áde nyébúdé bwēm awōη, nyéwōηgan bad áβε bédĭi béhede', ábel boη á póndé eche nyémpē nyétōgnēnnē bómpē béwōηgen nyé. Nê débĕl mod téé áwōη.

¹⁵ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Mod awē ambud awōη, enkēnwōηgé τόmaa ngáne ántōgnēnnē, awe mó-'ε enkēmbud awōη, andĭi anwōη ngáne ántōgnēnnē.”

Bélómé Tituse bó á Kōrinto

¹⁶ Nságnan Dyōb abε áde ábágé Tituse ámpē nlém áwōηgen nyé melemlem ngáne ábágé με.

¹⁷ Tituse eépāgkē áwēn áyāle sélāngē mó bán aπε, boη apag káāη ne áyāle awóó nímê nlém âπε, apag áyāle mwēn adáá aπε.

¹⁸ Sélōmne mó mwānned a Krĭsto ampée. Anén mwānned a Krĭsto, abyééné áfintē e mwembé n̄syāal akal áde ákaléé nkalaη mí bwām.

¹⁹ Saké alóm áde sélómεé mó dēmpen, mwembé mēmpwēd mó áhoon sé ngáne sébeléé nsón áwōηgen bad ábel boη edúbé éche Sāηgwéé

ényinned ne âlúmed nén bán sêwóó nímê nlém âwónḡen bó.

²⁰ Séēhēdēē bán modmod áhōb dyam dé mbéb tḡḡene nímén nsón mé asále dé ekáá áte nímé sébēléé.

²¹ Sêwóó nlém âbel dyam áde átḡḡéné saké á'sō ábe Sḡḡwéé dēmpen boḡ káḡḡne á'sō é' baányoḡ.

²² Sélóme' mwānned a Krīsto áwēn nchoo ne Tituse bó. Alúmté sé á menzii híin aá mōwōō nlém áte âwónḡen nyé. Bōb-pe áde ályḡgé nlém áwēn, anābpé nlém awónḡ ḡwónḡen nyé.

²³ Tituse mó ne mó ayḡḡké me ahoon âbel nsón âwónḡen nyé. Abíníi bānned bé Krīsto ábe békag ne Tituse bédii bad ábe mwembé mélómé á dīn ádāb, kēhéé-'e wéé békíi mam nímé bēbēléé mépiinad Krīstā edúbé.

²⁴ Né-ōó, nyélúmed ábén bad nén bán nyēdāá bó. Abel áde nyēbenlé nê, mwembé nímé nílómé bó mēsōḡtēn nén bán nén dōó ákás boḡ sékumné nyé ekáá á t̄l.

9

Békag bad bé Krīsto bé Jerusalem mōné asaḡned

¹ Bōb-pōó, éesaá etóḡnén me átele nyé tḡḡene nsón nímé séwōḡganné bad bé Dyōb.

² Mbíi nlém nímé nyéwóó áte áwōḡḡen bó, mbééné-'e nyé kúmbe awónḡ áde nyéwóó nlém âwónḡen bad ábe bédé á mbwōḡ e Masēdonia. Menláá bó nén meé, “Nyé ábe nyēdé á mbwōḡ e Akaya, nyēmbé mboḡsén se mpú-mwē ábe bó mōné.” Nlém nímé nyéwóó áwōḡḡen bad n̄tédé bó bad híin nlém á abum âbel melemlen.

³ Bɔɔb-pɔɔ, nlóme' ábén bãnned bé Krısto áwēn, ábel bon ahób áde séhóbεé bán sêkumne nyé ekáá á tâl déebāg bán sêkale metóm. Bon ébê bán ngáne nílángé bó mεé nyéēbē mbonşén áβε bó mənέ, nyéēbē-ε nê dēn.

⁴ Né-ɔɔ, nzé mpedé áde bad bé Masedonia bépédé ne mε bon ntáné nyé áde nyéēbonşenεé, séékwağ bwāmbwam, nyé-ε ámpē nyékwág.

⁵ Né-ɔɔ, nê dɔɔ ákóá bon n̄d̄ol áte nén mεé édé etógnén álóm ábed bãnned bé Krısto á'sō, ábel nyémad nwōngen nıme nıchábé ámın nıme nyéhóbé bán nyéēβε bó, abonşen. Nzé nyébelé nê, né nwōngen nısyāāl mébē mbonşén nzé mpedé. Nén délūmēd nén bán nyébage ne nlém nhóg saké áyāle sényágté nyé.

⁶ Nyébii nén bán mod awē eébude awén, éebudté ahúd, awe mó-ε abudé awén ábüd-te ahúd.

⁷ Nyé mod té áβε mənέ ngáne nıme nlém nílángé mó. Mod éēbāgē sé nlém n̄k̄oglád mó á abum ké'ε ébé byánán bényágté mod. Dyöb ádáá mod awē abage ne e'sán bé nlém.

⁸ Dyöb débε nyé kéchéé éche nyétógnéné abel bon nyéwōn chōm ésyāāl éche ékwógnédé nyé ásale ekaá áte áβε bad bēmpēe. Nén débēl nyéēbude' bad mekan mé bwām abele.

⁹ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,
 “Asánlé ekáá áte áβε betóótōkē bé bad nwōngen,
 bad bēchaténné ábē e'bon bé nlém.”

¹⁰ Dyöb dɔɔ ábage bad bwēm ábe bēwénεé, ábagé-ε bad chōm éche bedyákē. Áβε nyé bwēm ésyāāl ábe nyétógnéné áwén, ábēl é'kwōg é'chyáá mbote

eche ebuú áte bwâmbwam. Abel nén áyāl e e'bonj bé nlém ábe nyéwóó.

¹¹ Dyõb débēl nyébé nhon áyāl e chõm esyāāl, ábel bonj nyésále ekáá áte. Nén débēl bad híin bésāgnēn Dyõb áyāle nwõngēn míme nyébagéé bó míme ríhúú ne sé.

¹² Abel áde nyébeleé nén, déesaá áwõngēn bad bé Dyõb dēmpēn, bonj áde káāngēn álúmed bán bad híin bésāgnan Dyõb bwâmbwam.

¹³ Mekan míme mímén nsón míme nyébeleé nén mébidēdtē áwed, mébēl bad híin bēbagé Dyõb edúbé áyāle nyébele ngáne nkalanj mí bwâm míme Krīstā ríhóbēé, nyélúmtē-ε ábēn e'bonj bé nlém wéε bad bé Dyõb ábe bédé á Jerusalem, nyélúmtē-ε wéε bad bé Dyõb bēmpēe.

¹⁴ Bėwóó nlém ányín nyé, bėkānnād-tē nyé áyāle nsimé rí Dyõb rídé ne nyé. Mmē nsimé ríchábé ámīn bwâmbwam.

¹⁵ Nsāgnēn ríhē ne Dyõb áyāle abagé syánē nsimé míme rílélé ahōgtēn.

10

Paale alángé bad bé Kōrinto aá mímē nsón ríťāngéné

¹ Με Paale, με awě mpwiítédé nsudte-ε yāl nēngáne Krīstā, ncháa nyé. Baahóg bēhóbe' nén bán nzé ndé ne nyé mbélé ríwógé mbwóg. Bán bonj nzé meésē ne nyé, mbélé rítenlé nyé kálag éche éwúú áte.

² Ncháa nyé nén mēé nyéēbēlē' ngáne ábē bad bēbeleé ábel bonj nzé mpedé áwēn, ríhóben nyé ésebán mbáa' dyamdyam. Bad ábe méhōbēnnē

bédii bad ábe béhóbe bán sêbele nsón ngáne bad bé nkõṛsé bébɛléé.

³ Kénéé édíí bán sêdé á nkõṛsé-te, séēwānēē nzum ngáne bad bé nkõṛsé béwanéé.

⁴ Bwēm ábe séwannéé nzum béesaá melemlen ngáne ábe bad bé nkõṛsé béwannéé. Bon bwēm é' nzum é' ngíne é' Dyõb bõõ sébenladté ábébed mebwóg mé ngíne níme ábēd bad bé ekoyí. Abén bwēm é' nzum bõõ sébenladté ásuded mpentēn ké ríhée níme bad bépēnēé níme méesē mbále.

⁵ Sébenlad bõ ámpē ámad mehób mé kúmbe níme béhóbéé níme mébele' bon bad béēbyē' Dyõb. Sébele' bad béhəŋlan nímad mewēmtēn ábel nímad mewēmtēn mésyāāl mébê nyaa éche Krístəə áhɛdɛé aá mébê.

⁶ A póndé éché nyébenlé ngáne Krístəə áhɛdɛé ne nlém rísyāāl, dõõ sébonšenné ákõgsen kenzéé awě alúmté aá móobenlé ngáne Krístəə áhɛdɛé.

⁷ Nyénəne' chõm éche édé nyé á'sõ-te. Mod ké ahéé awě asumé nlém ne Krístəə ábíi aá ngáne módíí, nê dõõ sémpē sédíí ne Krístəə.

⁸ Ké menkũm ké ekáá á t̄l áyāle ngíne eche Sāŋgwéé ábágé me tómaa ngáne ríkuméé bõb, méewógké e'són. Abagé me ene ngíne áwéd nyé áte saké ásuded nyé adúbe.

⁹ Meéhēdēē méé ényíned nén bán kálag éche rítenléé nyé édíí áwóged nyé mbwóg.

¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad béhəbe bán kálag éche rítenléé nyé éwúú áte, éwóó-'ε, e'yale bé mbéb áte. Béhóbe-'ε ámpē bán bon nzé mmēn ndé, meewóó'ε ngíne, kéchéé éche ríhóbéé-'ε éewóó'ε ngíne ké póg.

¹¹ Bad ábe béhóbe nê bébíi nén bán kéchéé éche rítélé á kálag, nzé méesē ne nyé, mēbel chõ nzé ndé

ne nyé.

¹² Séēhēlēē-se sēhób mbéd bán sēhəgtan yāl, ké'ε sé bán sēdé nyaa póg ne bad ábe bēhóbe' mekan mé bwâm áyāl echáb. Boŋ ngáne bēn ne bēn bēhəgtanné yāl, bēhóbē-ε bán bēn ne bēn bétómné, bédé eyókél.

¹³ Boŋ sé pen séēkūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétəŋgéné akum. Hóm áde Dyöb álómé sé aá sébel nsón dóo sébéenεé kúmbe. Nsón míme sébelεé átínté echēn mómpē níde nsón míme sébéenεé kúmbe.

¹⁴ Séēkūmēē ekáá á tâl ábel nsón hóm áde Dyöb dénknélómmé sé nsón ábel. Sé-'aá sébédé bad bé'sō ábíd nchabnede áhyε dé akale nyé nkalanj ní bwâm míme Krístə.

¹⁵ Séēkūmēē ekáá á tâl tómaa ngáne sétəŋgéné akum, nédē séēkūmēē ekáá á tâl áyāl e nsón míme bad bémpee bébélé. Boŋ pen sēsumé nlém nén bán ngáne áden adúbe ákwogéé, nē dóo nsón míme sébelεé mékwogéé bwámbwam mebwóg míme sébelεé nsón.

¹⁶ Nén débēl séēkǎg mebwóg mémpēe míme méchábnédé, sékale' Nkalanj ní bwâm, ésebán sēkume' ekáá á tâl áyāle nsón míme bad bémpee bébélé mebwóg mémpēe.

¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Kénzéé awě akume' ekáá á tâl, atəŋgéné akum ekáá á tâl, áyāle chöm éche Sáŋgwéé ábénlé mó.”

¹⁸ Saké ahób áde mod áhóbéé yāl mekan mé bwâm á yāl dóo álúmte' bán aköbnédé néε mbapeε a nlomag, boŋ mod a mbále awě Dyöb áhóbéé mekan mé bwâm á yāl mó adé mod awě aköbnédé.

Paale ne bembapεε bé nlomag bé metóm

¹ Ncháa nyé nén mée nyémwεe ríláa nyé mwǎ a akan ké nnyínnéd ké eyókél. Nyébân metúu.

² Nsiide' nyé nyaa echě Dyöb áhεle ásíí nyé. Nyédii nêngáne ngɔn e mmwaád echě eébíí mwεenchóm. Ane mmwaád mósó ríhóbé mée mod nhóg ǎwɔn, ane mod adii-'ε Yesu Krístəə.

³ Bon ké nê, ndé mbwóg nén mée ngáne Satane âmpongé Ifε nló áte ne nímē mwane, melem nê dósó bεpongé nyémpē nló áte nyaa echě nyéesummé nímεn nlém rísyāāl ámpē wée Yesu Krístəə nyéebelée-'ε mó ne nlém rísyāāl.

⁴ Nhóbe nén áyāle nzé mod apedé bon akǎnlé nyé nkalanj míme méesě nkalanj míme Yesuε míme sēnkalée nyé, nyēbelé nyésēbēn mó tâl. Ké'ε nzé akǎnlé nyé tângene edəádəəj éche éesě edəádəəj éche sēnkalée nyé, nyēbelé nyékob. Ké-'ε nzé mod akǎnlé nyé nkalanj mí bwâm míme méesě nkalanj mí bwâm míme sékánlé nyé, nyēbelé nyékōbēn mó mekáá mébe.

⁵ Meedúbpεé mée ábén bad ábe béchágé yǎl bán bédé bembapεε bé nlomag bémbáá bétómé mε áyāl e nsón míme bébelée, nzé nhəgténé syáābō.

⁶ Nhεle se meebyée' dyaam ahób átíntē e bad ngáne behóbée, bon nwóó nsōnɛn tângene dyaam áde ríhóbée. Sēkélūméd nyé nímén mekan áte híin míme sébelée.

⁷ Ade ríkanlé'áá nyé nkalanj mí bwâm míme ríhúú ne Dyöb, menkēnhóbpé mée nyésábe mε. Mensudéd echem yǎl ábel bon nyéwónj edúbé. Ade mēmbenlé nén, dyaam dé mbéb dósó mēmbenlé-yε?

⁸ Mběnlé'áá nyé, mwembé mémpēe mésābpē mε, né-ɔó, ébédée byánán ndoge' nímē mwembé

ἀωὼγγελος nyé.

⁹ Ade mémbēē-'ε ne nyé donje á pónde meewóo'áá chōmchōm boŋ meétagte'áá nyé, áyāle kéchéé éche méntōgnēnnē ábēm baányan bé Krīsto ábe bém̄bīd á Masēdonia bēbágé'áá με. Ngáne ménkēntagédte nyé ngen e'só, méetagéd-táá nyé pónde ké póg.

¹⁰ Ngáne níkaléé mbále née mod a Krīsto, mod-mod á mbwóg e Akaya eéhēlēē-se ábēl se nsóg ekáá akum á tâl akob áde méekobéé nsábe áwēn.

¹¹ Nyēwémténé bán ahób áde nhóbé μεé méetagédte nyé ákob chōm áwēn ádii áyāle méedā'é nyé-ye? Dyōb ábíí áá ndāé nyé.

¹² Adén akan áde mbēléé bōōb, mēbē mbēléé dó, ábēl boŋ méēbāgē bembapēé bé nlómag bé metóm etál áwōŋ nzōm ákum ekáá á tâl áhób nēn bán bēbele nsōn melelem ngáne sémpē sébēléé.

¹³ Echē ndín é bad éche ékume' ekáá á tâl, bédii bembapēé bé nlómag bé metóm. Bédoge bad áyāl e nsōn níme bēbēléé, alúmed áde bēlūmteé yāl byánán bédii bembapēé bé nlómag ábe Krīstā.

¹⁴ Nén déēkōmtēē με yāl áte, áyāle nén ké Satane mómpē alúmte yāl byánán adii ángel e Dyōb echē esáá.

¹⁵ Né-ζό, éesaá με menyáké nzé bembāledē ábe Satane bómpē bēlūmte yāl byánán bédii bembāledē ábe bēyágte' bad ábēl mekan níme métāŋgéné ngáne Dyōb áhēdēé. Káōŋne á asóg, nkógsen níme békudté métāŋgēn nímbāb mbēléd.

*Metake níme Paale ákúde
née Mbapēe a nlómag*

¹⁶ Nhóbē ámpē nén μεé, modmod eewémtán áá ndé eyókél. Boŋ nzé nyēwémténé bán ndé

eyókél, nyéwôg-káo chõm éche rílanḡeé nyé Abel bon mémpē nkum ekáá á tâl mwämpin.

¹⁷ Kéchéé éche ríhóbéé bɔɔb éesaá chõm éche Sāngwéé áhóbé aá ríhób. Nzé nkume' ekáá á tâl áhób kéchéé bɔɔb, né nhóbe nêḡgáne eyókél é mod.

¹⁸ Ngáne édíí bán bad híin békume ekáá á tâl néε bad bé nkõḡsé, mémpē mēbēl melemlem.

¹⁹ Nyébēn nyéhóbéé bán debyéé dēn-εé nyékúdé, nê ábélé nyékobe ne menyiḡge kéchéé éche e'yókél é' bad éhóbéé.

²⁰ Ké mod átímté' nyé nêḡgáne ntāḡ, ké ádyāḡ nyé bwēm áyāl, ké'ε ádogé nyé, ké'ε áchāḡtē yāl ámīn, ké'ε ábɔm nyé abén á'sō, nyékobe mó.

²¹ Akwágké ákóbe me nén, sēnkēnwóḡgé ene ndín e nlém ábel nyé éché ndín é mekan á yāl.

Nhóbe bɔɔb nêḡgáne eyókél é mod. Mēbē kúmbe, nkumé-'ε ekáá á tâl áyāl e mekan míme mbelεé melemlem nêḡgáne bembapεε bé nlómag bé metóm bēbelεé.

²² Bélánḡé nyé bán bédíí bad bé Hibru bēn, mémpē ndíi mod a Hibru. Béhóbé bán bédíi bad bé Israel, mod a Israel móo mémpē rídíi. Béhóbe bán bédíi bad bé mbyaa míme Abrahamε, mod a mbyaa míme Abrahamε móo mémpē rídíi.

²³ Béhóbé bán bédíi bembæledε ábe Yesu Krístæ, mémpē nlāḡge nyé meé mbelé nsón tómaa bó. Nhóbe' bɔɔb nêḡgáne mod awē nló méēsáá'ε áte. Mbelé ntũ ní ḡíne tómaa bó, nkénkē á mbwḡg ngen ne ngen tómaa bó, nkénkũd mbéte é ḡíne tómaa bó, nkémbe-'ε á nsəl ní soḡ ngen ne ngen tómaa bó.

²⁴ Bad bé Israel békébõm me e'tanḡú móom meláán ne abog, ngen étáan.

²⁵ Bad bé Roma békébɔmén me ntóḡ ngen éláán.

Ngen póg bad bémpēe békébəmén me meláá káəŋ bépōn me awúu. Stíma ékékunnéd sé á edíb é nkwě-te ngen eláán. Póndé póg nhóó'áá á edíb é nkwě, nén dēmbenléd áyāl e epun ehóg ésyāal, nkuu ne müte. ²⁶ Nkénkě meke bwāmbwam. A meke-tē wē, e'díb é'képōn me ahóod. Mponé alongé abód á mekáá mé bechíb, á mekáá míme ábēm bad bé Israel ne á mekáá míme bad ábe béesě bad bé Israel. Mponé alongé abód á dyad á mbáá, nípōn alongé abód á ehyáŋge, nípōn alongé abód á edíb é nkwě te, nípōn-ne alongé abód á mekáá mé bad ábe béhábē bán bédé bad bé Krísto áde béesaá.

²⁷ Mbelé ntù ní ngíne, nnāŋgé epin ngen ne ngen. Donje á póndé meewóó'áá chǒm éche rídyáɡkē ké'ε ké chǒm éche nímwáɡkē, meéyogke'áá'ε póndé awóŋ ádyé ndyééd. Donje á póndé ahéb ábágáá me á yǎl bwāmbwam meewóó'áá'ε chǒm éche ríhágkē á yǎl.

²⁸ Amín e nímén mésyāal, nwóó nímē nlém áte mbwe-té anōn mwembé rísyāal míme rídé ásē echēm bwām.

²⁹ Nzé mod eewúu áte áyāl e mekan mé Dyōb, mbelé nwóg yǎl áte melemlen ngáne mómpe áwógéé. Nzé bebélté mod mbéb, mbelé nwóg ndutul bwāmbwam.

³⁰ Nzé rítəŋgéné ekáá akum á tâl, né chǒm éche rítəŋgéné ekáá akumen á tâl édii mekan míme mébele' bon bad bényín me nēŋgáne mod awě eewóo ngíne.

³¹ Dyōb, Sáá awě Sánjú Yesue, abíi aá meékālēē metóm. Mekenag mébê ne mó á ngíndé ne á ngíndé.

³² Ade mbédé á dyad á Damaskos, nkamlene awě

ambé ásē e kēη Arεtase ambané sánze ânøn nsəl mé e'ké ní dyad rísyāēl ābel boη békōb με.

³³ Bad bénhē με á elón-tê, bébídéd με á wíndε echē ebédé á eséd éche ênləηnéd dyad, bésūdéd με á ndəəb, dáo rínyágté boη ríkē-'ε.

12

Dyōb álúmté Paale mekan á ndóg-te

¹ Měbē ríkumé ekáá á təl. Kénée édii bán nē déewōngānnē. Boη mēkē á'sō áláa nyé tēηεne ndóg éche rínyíné ne mekan níme Sāηgwéé álúmté με.

² Mbíi dyam áde dēmbenléd ne mod awē adúbpe Krístəə nhóg. Dyōm á mwē ne ríniin áde átómé ámbíd, Dyōb dēnsog mó ákēēn mó ádyōb á ndágke echē etómténé achab ámīn. Meebii'é ké ankē áwed á ekob é yəl ké'ε á edəədəη, Dyōb dáo ábíi.

³ Mbíi-'ε chōm éche ébénlédé ane mod áwed, kénée méebíi'é ké á ekob é yəl dáo ábédé ké'ε á edəədəη, Dyōb dáo ábíi.

⁴ Krístəə ansog mó, ákēēn mó á Paradis. Ahed Dyōb dénlāā mó mekan níme éemwagké áá moonyoη a ekob é yəl áhōb wéε bad bémpee.

⁵ Ayāl e ene ndín e mod dáo mékummé ekáá á təl saké áyāl echēm chēn. Chōm éche mékuménné ekáá á təl édii mekan níme mélúmté' bán nwóó yəl e moonyoη.

⁶ Boη ké mendəη ké ekáá akum á təl, méenyínédte née eyókél é mod áyāle mbále chóo mékanlé. Méekuménné échē ndín é mekan ekáá á təl ābel boη nyéēbāgē με edúbé áyale échē ndín

é mekan. Boŋ pen ndəá mée nyétêd me ngáne ndíí áyāl e mekan míme mbelée ne míme n'yágtée nyé.

⁷ Boŋ ábel boŋ meebág kúmbe áyāl e míme mekan mé menyáké míme Dyöb álúmté me, boŋ ábēl-le nwóg, Dyöb dēmbēl aá n̄wōŋ nkole á yāl míme mbélé'áá me n̄wógé e'we bwāmbwam. Mmēn nkole mbédée née mésēnzē míme Satane álómé átaged me ábel boŋ meebág kúmbe.

⁸ Nkánne wée Sāŋgwée ngen éláán, n̄cháā mó mée ákobēn me mímén metake.

⁹ Boŋ chōm éche ánlāā'é me ébédée aá, “Nsimé míme mbágé we n̄kwógé we. Nwédé we áte nyaa echē étómée metake mésyāāl áte míme éwóó. Ayāle á pónde echē ngine éēbāgkē mod áte dōo echem ngine éwōŋganné mó áwéd mó áte.” Bōob-pōó, mébē menyīŋge ákum ekáá á t̄l áyāl e mekan míme mélúmté' bán ndii moonyōŋ a ekob, ábel boŋ bad bényīn n̄n bán ngine echē Krīstəá édé me áte, ch'áá ewéde me áte.

¹⁰ Né-ōó, á yāl e Krīsto, mbelé mbé menyīŋge ké áde méēwúú'é áte, ké áde bad bésyāā'é me, ké áde mekan mélénlédé me áte, ké áde bad bétagtée me ké'ε áde ndíí á ndutul tē. Nhóbe n̄n áyāle pónde ké ehée áde méēwóó'é ngine, Krīstəá abelé ábē me ngine.

Paale atōŋtan mwembé míme ndé á Kōrinto

¹¹ Nhóbe née eyókél é mod boŋ nyēē nyékəá boŋ n̄hōbē nē. Nyēmbé née nyéhóbéé me mekan mé bwām áyāl. Ké émbē bán meésaá dyam, boŋ pen bad ábe nyéchəgée bán bembapee bé nlómag bémháá, béētómée me áyāl e chōmchōm.

12 Ade mbédé ne nyé, menwēsén âlúmed nyé e'chemléd ne âbel menyáké mé ngíne âlúmed nén bán ndíi mbapεε a nlómag awě Dyöb álómé.

13 Etōmεé abele áde mbénlé nyé boη meékwεntene μεé nyésábe με, nyéláa με nyaa empée echě rítédé bad bé mwembé nímíníí μεé bédé με etógnén tómaa nyé. Nzé édé nén bán nê ádé awusé, nyélagsén με.

14 Βοοb ndé mboηsén âπε áwēn ngen éche élónténé éláán boη pen méetagédte nyé. Méēpāgkē âbel boη nyébage με bwēm boη nyébēn-εé nyêkəó boη nípag. Nyétāηgéné abíí nén bán besáá ne benyaá bé bán bóo bétāηgéné ábab bán atōgen saké bán bétōgné benyaá ne besáá.

15 Měbē menyīnge âbenled kéchéé éche níwóó káāηne yāl echēm, áwōηgen nyé. Nzé ndəó nyé bwāmbwam, nédē nyémpē nyéetāηgenεé με adəη bwāmbwam-ε?

16 Nyébēn nyébíí nén bán menkēntagédte nyé, boη mod ampée ahóbé aá membé akwáb, rídogné-ε nyé metóm.

17 Chán mēndogké nyé? Bad ábe ménlōmmē áwēn menláá bó mée bédog nyé-yε?

18 Menchāη Tituse μεé áπε áwēn, nlómén-ne mó aníníí mwānned á Krīsto. Nédē nyéēhōb bán áde Tituse ápédé áwen, andog nyé-yε? Eesaá mbále nén bán sé Titus sēwóó mewēmtēn mehóg-ε?

19 Kapóg enén pónde esyəál nyēwēmtan bán sēhede échēd yāl nzəm asuud ahób áde séhóbεé bán sékänlé nyé mbále. Eesaá nê, kéchéé éche sélāηgεé nyé sélāηge nyé chó néε bad ábe Krīstəə ályágtéé, Dyöb-πε áwóge' chōm éche séhóbεé. A-baányan bé

edəŋge, kéchéé éche sébeleé, sébele chó áwéd nyé áte.

²⁰ Mbáa' nén mée áde mépéé áwēn mētān née nyébeleé mekan níme méedəə'é, me-'e ámpē mēbel mekan níme nyéedəŋgé. Mbáa' nén mée áde mépéé, métān ngáne nyébēn ne bēn nyésenléé, nyésiideé nhóg ne aníní, nyélinnéé nhóg ne aníní, née nyéedəə'é bán mod ampée awón edúbé, née nyésyāhénéé, nyéhóbéé nhóg ne aníní ámbíd, née nyédíí kúmbe, née nyébeleé-'e mam mé epuutéd.

²¹ Mbáa' nén mée áde mépéé áwēn ámpē, Dyöb déwōgēd me e'sōn áwēn é'sō. Mēsudén-ne áyāle bad hiin átíntē echēn bédíi bébele' mekan mé mbéb níme bébélé'áá bəəb, ésebán bēhəŋlan ádab abé dé mbéb ábel ngáne Dyöb áhedéé. Bébele' mekan mé mbinde, békábe mesón, bébele-'e mekan níme mbinde níme méwógte bó e'sōn.

13

Paale abagé elébé é asóg

¹ Nén délōntēn ngen éláán áde nípagké áwēn. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, “Nzé békáadte mod bétəŋgéné awóg wée mbónj ébe ké'ε éláán.”

² Ade mēmpéé áwēn ngen éche énlōntēn ébe, menláá nyé mée mékōgsēn bad ábe bébele' mbéb átíntē echēn. Ndíi nlāŋge-'ε bó bəəb, nlāŋge-'ε bad bēmpēe ábe bōmpē bébele' mbéb, ké bəəb áde méesaá ne nyé. Ade mépéé ámpē, méewóγκé modmod ngəl.

³ Ene póndé dəə nyébīí'é bán kéchéé éche ríhóbéé éhúú ne Krístəə. Eesaá nén bán Krístəə eewúú'é áte áyāl e chōm ésyāəl eche ábeleé, boŋ alūmté' eche ngíne átíntē echēn.

⁴ Edé mbáale nén bán Krīstəə nêṅgáne moonyon, enkênwóngé ngíne áde bēmboméé mó á awəg. Boṅ kénê, adé á alongé bəob, áyāle Dyöb dēmbenléd eche ngíne ábane mó á alongé ámpē. Abé áde sédíi mod nhóg ne Krīstəə, sémpē nêṅgáne baányon séewúu' é áte. Boṅ sémpē séēbē' á alongé ne Krīstəə á ngíne e Dyöb, sébēlē-'ε nyé chöm ésyāal éche sétāṅgéné nyé abele.

⁵ Nyé mod téé mwēn átōṅ yāl asimən, ábíi ké alongé ádēn adé nêṅgáne alongé á bad ábe bédúbpé. Ndúbpé mée nyé mod téé abíi nén aá Yesu Krīstəə adé mó áte. Nzé nyé mod téé asimné yāl né nyēbīi nén bán á mbáale nyēdé ne Krīstəə.

⁶ Ndúbpé mée nyēchemé nén bán nsón míme sébeléé nílúmte nén bán sédíi bembapεε bé nlómag bé mbáale.

⁷ Sēkánne Dyöb nén bán nyēbēlē' awusé ké ahóg. Séekánnéé nê abel boṅ bad bényín bán sédíi bembapεε bé nlómag ábe bébele mítab nsón bwām. Boṅ pen, sēkánne' nén bán, nyébele mekan nyaa echē etāṅgéné kénéé édíi bán donḡe á bad bēhāb bán séelúmteé chömchöm éche élúmte' bán sédíi bembapεε bé nlómag ábe bébele nsón bwām.

⁸ Edé nén áyāle séēhēlēε-se sébēl dyamdyam áde átāṅgan nkalaṅ mí bwām mí mbáale. Boṅ pen chöm éche sébeléé édíi áwóngen bad ábíi ne ábel ngáne nkalaṅ mí bwām ríhóbéé.

⁹ Sébelé sébé menyiṅge nzé sēnyiné nyébele mekan míme mélúmte nén bán adúbe áwúú nyé áte, ké sépen sēnyínnéd bán séewúu' é áte áyāle séenyinéé nzəm ké póg ákógsen nyé. Sēkánne' nén bán Dyöb áwóngen nyé mímēn mbeltéd ríbé bwām ne abé dēn.

10 Nén dǎo ákǎá boŋ rítelé' nímén mekan, kénéé édíí bán meésaa ne nyé. Ntenle nyé ábel boŋ nzé mpedé áwēn meébenlād ngine eche Sǎngwéeé ábágé me ákáne nyé áte. Kunze eche Sǎngwéeé ábágé me édíí ábel boŋ ríwōŋgen nyé áwéd nyé áte saké ábel boŋ míbenled chó ásuded nyé.

Melentēn mé asóg

11 Asóged enén kálag, a-baányan, nyébê menyiŋge. Nlāŋge nyé meé nyéhəŋlən, áden abé ábê bwām ne abé dēn. Nhede meé nyéwōg échēm elébé. Nyéwōŋ mewēmtēn mehóg. Nyébê nsaŋ ne nhóg ne aníníí. Nzé nyébelé nímén mekan mésyāāl, Dyōb áde ábéle boŋ nyédəən, nyébé-'e nsaŋ ne nhóg ne aníníí, dénaméd nyé.

12 Nyéhê nhóg ne aníníí tál á dīn á Yesu. Bad bé Dyōb bésyāāl bélómmé nyé melentēn.

13 Nkánne' nén meé nsimé níme Sǎngú Yesu Krístəə, edəŋge é Dyōb, ne nlatén níme Édəádəŋ éche Esáá épeɛnɛé, bēbê ne nyé.

Mel̃ Mékō̃lē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48